

Voorzitter: J.C.J. van Bree
Griffier: W.H.F. Geboers

Aanwezig

Raadsleden: I. Lubbers (DGG), H. Dielis (DGG), D. van Weert (DGG), E. Ketelaars (DGG), S. Yarangümeli (DGG), I. Neele-Janssen (CDA), I. van Hooff (CDA), P. Font Freide (CDA), M. van Schaijk (CDA), T. Coolen (CDA), J. Peters-Rit (DPM), H. Meulendijk-v.d. Pasch (DPM), T. Meulendijks (DPM), R. v.d. Vossenberg (DPM), P. Elsendoorn (PvdA), M.H. van de Ven-Schoofs (PvdA), G. van Nunen (PvdA), P. Kuijken (GroenLinks), I. Koopmans (GroenLinks), A. van Eersel (GroenLinks), T. van Happen (D66), R. Bemelmans (D66), M. Leenders (VVD), P. v.d. Vossenberg (SAMEN), D. Jansen (SAMEN).
Wethouders: F. Stravers, G. v. Gestel, P. Looijmans, M. Sanders, H. van de Laar

Afwezig:

F. Thijssen (DGG), M. Mulder-Staaijen (VVD)

1. Opening en mededelingen.

De voorzitter opent de vergadering en geeft de berichten van verhindering door.

2. Vaststellen agenda

Er zijn geen verzoeken tot wijziging van de agenda binnen gekomen. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Algemene beschouwingen en debat tussen raadsfracties onderling en met college

De voorzitter geeft een korte inleiding op het agendapunt.

Er zijn drie insprekers:

De heer Veldhuizen, centrummanager Geldrop Centrum. Hij spreekt in namens de ondernemers in het centrum. (Zie bijlage 1)

De heer Oidtmann, general manager van 't Hup in Mierlo en mevrouw Van Lent, Roompot 't Wolfsven spreken gezamenlijk in. (Zie bijlage 2)

Vervolgens geeft de voorzitter het woord aan de fracties, beginnend met de grootste en eindigend met de kleinste, om hun Algemene Beschouwing te geven op de Meerjaren programmabegroting 2025-2028:

DGG: Mevrouw Lubbers	(bijlage 3)
CDA: De heer Van Schaijk	(bijlage 4)
DPM: De heer Peters-Rit	(bijlage 5)
PvdA: De heer Elsendoorn	(bijlage 6)
GroenLinks: De heer Kuijken	(bijlage 7)
D66: De heer Van Happen	(bijlage 8)
VVD: Mevrouw Leenders	(bijlage 9)
SAMEN: De heer Jansen	(bijlage 10)

Na de Algemene Beschouwingen van de verschillende fracties schorst de voorzitter de vergadering voor 30 minuten, zodat de fracties zich kunnen voorbereiden op het debat.

Mevrouw Lubbers (DGG) brengt als eerste onderwerp het proces van behandeling van de begroting in. Zij vraagt zich af hoe dit anders kan, waar de raad kan ondersteunen in het proces en hoe het college de rol van de raad hierin ziet.

De volgende fracties reageren op het ingebrachte onderwerp: DPM, GroenLinks, D66, Wij zijn Geldrop-Mierlo | VVD en CDA. Er wordt gesproken over de nieuwe manier van werken (met als voorbeelden het evenementenbeleid en het accommodatiebeleid), de controlerende taak van de raad, in hoeverre beleidskeuzes keuzes zijn, vertrouwen raad en college, moment van informeren van de raad, de positie van de raad en het evalueren van beleid en werkwijzen.

Mevrouw Van de Ven-Schoofs (PvdA) brengt als tweede onderwerp een vraag aan DPM in: In het betoog van DPM werd gezegd dat gratis parkeren een kracht van winkelcentra is. In Geldrop centrum is wel sprake van betaald parkeren. Andere partijen zeggen juist dat er sprake moet zijn van gelijke monniken, gelijke kappen. Hoe staat DPM (en de andere partijen) hierin: overal betaald parkeren? Betaald parkeren afschaffen?

De volgende fracties reageren op het ingebrachte onderwerp: DPM, D66, CDA, SAMEN, PvdA. Er wordt gesproken over de verschillen tussen Geldrop centrum en Mierlo centrum, de eventuele gevolgen bij invoeren betaald parkeren in Mierlo, ontmoedigen autoverkeer in centra, kansengelijkheid voor ondernemers, parkeerdruk Molenplein in Mierlo, het eerlijk verdelen van lasten, concurrentie binnen de gemeente en inkomens (on)gelijkheid tussen inwoners.

De heer Van Schaijk (CDA) brengt als derde onderwerp het voorstel van de VVD om de starterslening af te schaffen in.

De volgende fracties reageren op het ingebrachte onderwerp: Wij zijn Geldrop-Mierlo | VVD en SAMEN. Er wordt gesproken over het voorkomen van prijsopdrijving, het helpen van de starter, vergroten en behouden betaalbare segment, het oplopen van aantal aanvragen voor de starterslening.

De heer Elsendoorn (PvdA) brengt als vierde onderwerp het standpunt van de VVD in dat zij minder sociale huurwoningen willen bouwen. Hij vraagt specifiek aan de DGG hoe zij hiernaar kijken.

De volgende fracties reageren op het ingebrachte onderwerp: DGG, Wij zijn Geldrop-Mierlo | VVD en SAMEN. Er wordt gesproken over het beleid van omliggende gemeenten en het toewijzen van (sociale) huurwoningen aan inwoners.

De heer Van Happen (D66) brengt als vijfde onderwerp de 8^e begrotingswijziging 2024 in. Hij vraagt de andere fracties wat zij ervan vinden dat deze op de toegepaste manier wordt gekoppeld aan de begroting. Zijn anderen het eens met deze werkwijze?

De volgende fracties reageren op het ingebrachte onderwerp: CDA, DPM en DGG. Er wordt gesproken over vooruitkijken naar de komende jaren, het zoeken naar balans, eventuele alternatieven, de gevolgen voor de besluitvorming en de bespreking als hierover een los voorstel aan de raad wordt voorgelegd.

De heer Kuijken (GroenLinks) brengt als zesde onderwerp het kritische advies van de Wmo-adviesraad in, dat gepubliceerd is in het Eindhovens Dagblad. Hij geeft aan benieuwd te zijn hoe de andere partijen kijken naar het advies en of zij het ermee eens zijn dat een aantal bezuinigingen op het Sociaal Domein misschien niet of anders moeten.

De volgende fracties reageren op het ingebrachte onderwerp: DPM, PvdA, CDA, DGG en SAMEN. Er wordt gesproken over zorgen over het Sociaal Domein, overeind houden uitvoeringsprogramma's, zorgniveau op peil houden, verschillende percentages t.o.v. het bijstandsniveau die worden gehanteerd in de regio, Stichting Leergeld, voorkomen van problemen in de toekomst, herindicaties en controle op toegewezen voorzieningen.

De heer Peters-Rit (DPM) brengt als zevende onderwerp de vraag in of we beleid hebben voor kinderen die om financiële redenen niet op zwemles kunnen.

De PvdA reageert op het ingebrachte onderwerp. De heer Elsendoorn (PvdA) benoemt in zijn reactie een oude regeling, een besluit van de raad om destijds te stoppen met de zwemlessen. Het volledige budget dat daarmee (jaarlijks) beschikbaar zou komen, zou beschikbaar blijven zodat alle kinderen zwemles zouden kunnen krijgen, ongeacht het inkomen van de ouders. Hij geeft hierbij aan dat dit gedeeltelijk of volledig zou zijn overgeheveld naar stichting Leergeld.

Wethouder Looijmans zegt toe om na te vragen hoe e.e.a. geregeld is rondom de beschikbaarheid van geld voor zwembaden voor mensen die meer verdienen dan de 120% van het bijstandsniveau die door Stichting Leergeld wordt genoemd op hun website.

De heer Van Schaijk (CDA) brengt als achtste onderwerp het voorstel in om de fundamentele discussie te voeren over tarieven/belastingen. Hij wil in gesprek over gemaakte keuzes, waarom die gemaakt zijn, of de redenen voor die keuzes nog steeds valide zijn, etc.

De volgende fracties reageren op het ingebrachte onderwerp: Wij zijn Geldrop-Mierlo | VVD en PvdA. Er wordt gesproken over de noodzaak van het op tijd voeren van dit gesprek (en niet bij de begroting), het eerlijk verdelen van de lastendruk, de bestuurlijke planning, wat er nodig is om het gesprek goed te kunnen voeren en wanneer het onderwerp concreet moet worden geagendeerd.

4. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.

Inspreekreactie De heer Veldhuizen, centrummanager Geldrop Centrum

Allereerst bedankt dat ons de mogelijkheid wordt geboden om de eerder door ons gestuurde brandbrief mondeling toe te lichten. Natuurlijk staan wij hier als ondernemers liever niet, maar het voorgenomen besluit om de parkeertarieven in Geldrop centrum te verhogen, die geven ons geen andere keuze. Waarom niet? Omdat het beoogde geld dat hiermee begroot wordt door de gemeente, een veelvoud aan omzet gaat kosten van onze ondernemers.

In deze tijd waarbij veel vergelijkbare centra de stap maken naar goedkoper of juist niet betaald parkeren, is het vreemd dat de gemeente Geldrop juist nu kiest voor verhoging van de parkeertarieven. Hiermee vergroot je de oneerlijke concurrentie met bijvoorbeeld Mierlo centrum, de Coevering, maar ook Heeze, Nuenen en de rand van Eindhoven, waar geen betaald parkeren is. Consumenten kunnen namelijk makkelijk uitwijken naar deze koopcentra met een vergelijkbaar aanbod en zullen dat ook doen.

Tel daarbij ook nog op de komende jaren de woningbouwimpuls en de uitvoering van de centrumvisie. De nodige overlast zal ontstaan in ons centrum qua bereikbaarheid en uitstraling. Dan zou je juist aansturen op het verlagen, of het helemaal laten vervallen van parkeertarieven ter compensatie van deze overlast.

Het lijkt er ook op dat al onze input tijdens de vele gesprekken rond de centrumvisie en de woningbouwimpuls, waarbij we op het gebied van parkeren en bereikbaarheid naar diverse opties aan het kijken waren, nu van de tafel zijn geveegd.

We willen allemaal, en daar duiden de borden rond ons centrum ook op, maar ook de centrumvisie en de woningbouwimpuls, een centrum waar het goed ondernemen, verblijven, wonen en winkelen is.

Het centrum is nu in transitie en zeker nog niet op het gewenste niveau. Er is daardoor wat extra leegstand in verband met herontwikkeling rondom de woningbouwimpuls. Ook de openbare ruimte zoals de parkeerterreinen zijn hard aan een upgrade, dan wel aan herinrichting toe. Vooral de parkeerterreinen Bezorgershof en achterkant Heuvel. Vergeet daarbij niet dat er dus de komende 5 tot 10 jaar, bij het verder uitvoeren van de beoogde bovenstaande ontwikkelingen, een dusdanige overlast ontstaat dat het sowieso een uitdaging wordt voor de huidige ondernemers om het hoofd boven water te houden.

Willen we dus over enkele jaren nog voldoende aanbod en variatie hebben, dan is het verhogen van parkeertarieven op dit moment zeker niet de juiste keuze en wellicht een laatste zetje voor ondernemers die het toch al moeilijk hebben, om te stoppen met hun onderneming.

Onze taak als centrummanagement ligt bij een goede, motiverende toekomstvisie. We zijn er ook echt van overtuigd dat die er aan de hand van de huidige visie vanuit ons, maar ook vanuit de gemeente, positief uit ziet.

Maar onze verantwoordelijkheid en ook die van de gemeente, ligt zeker ook bij de huidige ondernemers, die nu de prijs betalen voor de leegstand en dat bij de vele bouwplannen die op de plank liggen voor het centrum, voorlopig ook zullen blijven doen voor de komende jaren.

Alles wijst erop dat de verhoging van de parkeertarieven op dit moment ondoordacht en ook oneerlijk is. €80.000 extra begroten via deze verhoging gaat onze ondernemers een veelvoud aan omzet kosten. Dat kan en mag in onze ogen nooit de bedoeling zijn.

Het lijkt ons dus logisch dat de beoogde opbrengst van deze maatregel, omgerekend snel even zo'n €2 per inwoner, op een andere manier eerlijk kan worden verkregen dan via deze, op het moment volledig niet onderbouwde maatregel.

Wij verzoeken daarom de raad dan ook dit voorstel om bovenstaande redenen niet te ondersteunen en te kijken naar andere oplossingen dan het verhogen van de parkeertarieven voor uitsluitend Geldrop centrum, om het begrotingstekort enigszins te compenseren.

Inspreekreactie De heer Oidtmann (general manager 't Hup in Mierlo) en Mevrouw Van Lent (Roompot 't Wolfsven)

Dank jullie wel voor jullie tijd.

Ook wij hebben een brief namens alle logiesvertrekkende partijen gestuurd, niet alleen wij, maar ook Koninklijke Horeca Nederland en de HISWA hebben ook een brief gestuurd, begin oktober. Ik ga ervan uit dat eenieder dat heeft gelezen. Daarom hebben wij nu samen als de grootste logiesverstrekende partijen binnen de gemeente Geldrop-Mierlo, het voortouw genomen om jullie nog een keer aan te spreken op het feit dat er een verhoging, ten minste die zit eraan te komen, van de toeristenbelasting. Daar hebben wij hier in ieder geval graag nog een zegje over te doen.

Wij staan hier vanavond met een duidelijk doel. Een doel dat de gemeente Geldrop-Mierlo sinds 2013 al hoog in het vaandel heeft. Het bevorderen van recreatie en toerisme in onze gemeente. Ik zeg met opzet "samen een doel". Want sinds 2013 is vastgelegd dat de toeristenbelasting in onze gemeente een doelbelasting moet zijn en niet zomaar een algemene heffing. Dankzij deze doelbelasting zijn er de afgelopen jaren tal van initiatieven mogelijk gemaakt in onze sector en ondanks alle tegenslagen toch gegroeid. Deze doelbelasting was destijds door de raad ingesteld, met als hoger doel om Geldrop-Mierlo een aantrekkelijke, recreatieve en toeristische gemeente te maken. Hier lagen immers kansen en die liggen er vandaag de dag nog steeds.

Het aantal overnachtingen moest toen groeien vanuit 260.000 en dat hebben we ook afgelopen jaar laten zien, dat we inmiddels 425.000 overnachtingen in onze gemeente hebben.

We begrijpen dat de kosten stijgen, iets waar wij als sector dagelijks mee te maken hebben, en dat middelen voor projecten binnen de recreatie en het toerisme daardoor niet altijd toereikend zijn.

Op 19 april hebben wij overleg gehad met wethouder Stravers en alle logiesverstrekende partijen. De wethouder gaf toen aan dat de kosten binnen de recreatie en het toerisme in de afgelopen jaren fors gestegen zijn en dat een verhoging van de toeristenbelasting noodzakelijk zou zijn, om de stijgende kosten te blijven dekken.

Vanuit dat oogpunt waren wij bereid om een verhoging van 13%, van €1,54 naar €1,75 per persoon, per nacht, als redelijk te vinden.

Echter, met een verhoging van nu 28%, wat een voornemen is, dat is voor ons onacceptabel en ook moeilijk te verantwoorden. Vooral voor een gemeente die recreatie en toerisme als een speerpunt ziet. Dit gaat in tegen het principe van een doelbelasting en een dergelijke verhoging voelt voor ons onevenredig en ongepast.

Wij vrezen dat een hogere toeristenbelasting negatieve gevolgen kan hebben voor de aantrekkelijkheid van Geldrop-Mierlo en als bestemming daarmee ook voor de inkomsten en werkgelegenheid in onze sector.

Onze boodschap is eigenlijk heel duidelijk: het verhogen van de toeristenbelasting boven de €1,75, wat nogmaals al een verhoging is van 13%, past niet bij deze doelstelling om de recreatieve sector te ondersteunen en te laten groeien.

Daarom verzoeken wij u dringend om de toeristenbelasting te beperken tot €1,75.

Betoog: De noodzaak van compacte en goed leesbare beleidsdocumenten.

Geachte leden van de gemeenteraad, college en inwoners,

Wij danken het college en ambtelijke organisatie voor het opstellen van de meerjaren programmabegroting 2025-2028. Over het algemeen steunen we het beleid van het college echter we hebben een aantal punten die voor verbetering vatbaar zijn. Het gaat om onze inwoners en zij moeten kunnen begrijpen welke keuzes we maken en welk beleid we kiezen. Consistentie, heldere stukken en duidelijke communicatie naar onze inwoners zijn daarvoor van uiterst belang.

In het licht van de gepresenteerde strategie en begroting willen wij als DGG onze bezorgdheid uiten over de manier waarop deze documenten zijn vormgegeven. De intentie om een leesbaar, compact en gefocust werkdokument op te stellen, is wederom niet gerealiseerd. Dit roept de vraag op of we, als gemeente, met deze documenten wel de juiste koers hebben gekozen en of onze doelstellingen wel helder geformuleerd en bereikbaar zijn.

Een goed beleid is als een drie-trapsraket: visie, strategie en een begroting met doelstellingen. De huidige strategie en begroting lijken echter niet in deze lijn te zijn opgesteld. De doelstellingen voor 2024-2027 zijn niet terug te vinden in de Meerjarenprogramma Begroting 2025-2028, wat de samenhang van het beleid in het gedrang brengt. De term “inbedding” wordt regelmatig gebruikt, maar zonder concrete uitleg hoe deze inbedding concreet zal worden ervaren door onze inwoners. Bovendien verwijst de factor C-methode naar een cursus die buitenstaanders niet kennen, waardoor de communicatie rondom onze strategie en begroting niet eenvormig en verdacht vrijblijvend blijft.

Programma's en Doelstellingen

Bij Programma 1, ‘Mens Centraal’, pleit de DGG ervoor om het onderwijs actief te betrekken bij het ontwikkelen van ideeën. Dit moet een prioriteit zijn vóór de implementatie, om de slagingskansen van nieuwe initiatieven te vergroten. Allerlei initiatieven over het onderwijs uitstrooien zonder consensus heeft geen zin.

In Programma 2 ‘Sterke Wijken’ zien we de noodzaak om mantelzorgers te ondersteunen. Dit is een essentiële groep die eenvoudigweg niet uit het oog mag worden verloren. Ook op het gebied van sociale cohesie ontbeert de strategie duidelijke doelstellingen. Bijvoorbeeld in Braakhuizen-Noord lijkt het erop dat er maar op één plek, de Ontmoetingsruimte aan de Kettingstraat, iets gebeurt. Een breder plan is noodzakelijk om de sociale cohesie in deze wijk en andere wijken te bevorderen.

Verduidelijking van Doelen

Bij de strategie voor Leefbare Groene Wijken moeten we ons realiseren dat meer groen ook betekent dat er meer onderhoud nodig is. De inwoners ervaren dat het straatbeeld minder wordt. Een heldere, beknopte richtlijn over wat wel en niet onderhouden wordt, en hoe dat wordt gecontroleerd, is essentieel. Goede communicatie naar de inwoners daarover is essentieel.

De doelstellingen in de strategie Wonen kunnen een aanvulling gebruiken. We moeten duidelijk maken hoe het regionale beleid voor de ondersteuning van spoedzoekers meer verankerd gaat moeten worden of wellicht al is.

Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo

Als we spreken over economische kracht, zouden we ons moeten richten op het uitbannen van overlast gevende bedrijven. Tevens maken wij ons zorgen over het doorschuiven van plannen we zien bijvoorbeeld dat het terrassenbeleid weer doorgeschoven lijkt te worden.

Het beleidsdoel voor mobiliteit dient aangevuld te worden met de een plan voor langzaam verkeer voor de gehele gemeente en niet alleen in het centrum. Dit biedt nieuwe kansen voor betere bereikbaarheid en duurzaamheid voor de hele gemeente.

Slotopmerking

De DGG roept het college op om de strategie en begroting van 2026 aan te passen naar een compact, leesbaar document dat uitnodigt tot actieve deelname en betrokkenheid. We kunnen een voorbeeld nemen aan andere gemeenten zoals bijvoorbeeld de gemeente Maasgouw. Dit laat ons zien dat het mogelijk is om een heldere visie, strategie en begroting met doelstellingen goed leesbaar vorm te geven en aan te bieden. We kunnen samen sterker staan en vertrouwen winnen bij onze inwoners door onze communicatie te verbeteren en de strategie en begroting op een toegankelijke wijze te presenteren.

Laten we de stap wagen naar duidelijkheid en samenhang in onze visie en strategische plannen, zodat we samen kunnen bouwen aan een toekomstbestendig Geldrop-Mierlo.

“Het CDA Geldrop-Mierlo staat voor een sterk en vitaal Geldrop-Mierlo”

GELDROP-MIERLO

Algemene beschouwing CDA Geldrop-Mierlo Begroting 2025-2028

Voorzitter,

Om te beginnen willen wij als CDA fractie dank uitspreken en onze complimenten geven aan het college en ambtenaren voor het werk aan deze begroting. De derde begroting van deze bestuursperiode.

We werken deze bestuursperiode vanuit een doelstellingenakkoord; meer vanuit inhoud, beleid en capaciteit. Daaruit volgen de euro's. Wij zijn en blijven als CDA blij met deze werkwijze, die ons de mogelijkheid geeft om veel meer te sturen vanuit de voortgang op de door ons allen geformuleerde doelstellingen. We zien deze doelstellingen nadrukkelijk terugkomen met een duidelijke en meetbare agenda, werkend vanuit het heden met een meerjarige planning.

We hebben vorige maand in de raad al gesproken over ombuigingsvoorstellen, aan de hand van een notitie. De door het college en de organisatie uitgevoerde exercitie op dit gebied hebben wij als zeer nuttig ervaren en ook het gesprek hierover in de raad heeft inzichten gegeven in de keuzes die we als raad hebben. De ombuigingen zijn voor ons voor de korte termijn acceptabel, daar hebben we al een toelichting op gegeven. Het college kiest voor een gebalanceerde aanpak. Precies die aanpak waar wij ook voor de zomer voor hebben gepleit.

De leidraad voor het CDA is heel helder:

We willen een vitale gemeenschap zijn en blijven, waarin mensen aandacht hebben voor elkaar. In wijken en buurten waar het goed wonen is.

Daar hoort voor ons bij: steun voor het geweldige verenigingsleven in onze gemeente.

Daar hoort voor ons bij: goede, passende zorg en goede voorzieningen voor onderwijs.

De hoofdthema's zijn daarom voor ons onveranderd:

1. Het op orde houden van de financiën
2. Het behoud van het sociale gezicht van onze gemeente (zorg, armoedebelaid, ondersteuning van verenigingen & inclusieve samenleving)
3. Een innovatief woningbouwplan voor alle doelgroepen
4. Aandacht voor de leefbaarheid in wijken en buurten; en
5. Dienstverlening / dienstbare overheid voor inwoners, ondernemers en organisaties

Thema 1:

Financiën

Als CDA hebben we behoefte aan een meer fundamentele cq principiële discussie over ons gemeentelijke belastingstelsel in het licht van de financiële situatie van de komende jaren. Het gaat ons daarbij bijvoorbeeld om de verschuiving in de lokale lastendruk op groepen inwoners, als gevolg van de sterk gestegen kosten voor afval. We borduren voort op in het verleden gemaakte keuzes, bijvoorbeeld over het wel/niet gesloten houden van bepaalde exploitaties. Nadrukkelijk willen wij niet twee voor 12 grote wijzigingen doorvoeren, maar zou dit een gesprek moeten zijn wat we met elkaar voeren nog vóór de kadernota 2025.

Thema 2:

Het behoud van het sociale gezicht van onze gemeente (zorg, armoedebeloid, ondersteuning van verenigingen & inclusieve samenleving)

We zijn er trots op dat we in een gemeente wonen met een zeer sociaal gezicht, met goede zorg, en regelingen en ondersteuning voor minima, al dan niet met hulp van partners zoals Voedselbank en Leergeld. We hebben goede voorzieningen, cultureel aanbod in zowel Geldrop als Mierlo en een rijk verenigingsleven. Zaken die wat het CDA betreft altijd behouden moeten blijven, omdat dit de bouwstenen zijn van een verbindende samenleving. We hebben vragen gesteld over subsidies aan maatschappelijke organisaties voor 2025. Met name omdat we zeker willen zijn dat we voldoende budget blijven vrijmaken hiervoor. Als CDA willen we daarnaast ook ruimte houden om nieuwe kleinschalige initiatieven te steunen vanuit de gemeente.

Voor wat betreft de zorg (met name Jeugdzorg en de WMO) geldt dat de financiële budgetten onder druk staan. Ondanks én dankzij de financiële grillen van onze rijksoverheid, moeten wij blijven streven naar een beheersbaar financieel model, waarbij we iedere dag kort op de bal spelen. We blijven benadrukken dat we het vertrouwen houden in ons CMD, de medewerkers van het Plusteam, Senzer en de andere ketenpartners om het beleid verder door te ontwikkelen, met behoud van hoge kwaliteit. We vinden het als CDA belangrijk om met name in te blijven zetten op preventie. Vandaar ook onze steun richting vrijwilligers en mantelzorgers.

Als er een beroep wordt gedaan op voorzieningen dan is de nood hoog en moeten wachtlijsten voorkomen worden.

Thema 3:

Een innovatief woningbouwplan voor alle doelgroepen

Het CDA is blij dat de planvorming rondom woningbouw aan het versnellen is. De ontwikkelingen Bezorgershof, Bleekvelden, Luchen/Oudven en Centrum West zijn hoopvol. Ook met het Postkantoor kunnen we nu aan de gang. Stappen zijn gezet en lijken ook steeds sneller gezet te worden. Het CDA mist nog wel de eerste concrete tekenen van vernieuwing. Vernieuwing in de aanpak; het CDA ziet graag plannen waarbij duidelijk meer aan de markt (dat is inclusief woningcorporaties) is overgelaten. Maar ook vernieuwing van woonconcepten. Beleid met betrekking tot wonen en zorg is in 2023 al vastgesteld en het CDA hoopt zeer dat nog in deze collegeperiode de eerste plannen aan de raad worden voorgelegd. Zowel inwoners van Geldrop als Mierlo vinden dit belangrijk. We snappen dat de capaciteit beperkt is en hier zou het CDA nog graag bereid zijn om een eventueel verzoek in het kader van de begroting/begrotingswijziging welwillend te steunen.

Thema 4:

Aandacht voor de leefbaarheid in wijken en buurten

Sterke en inclusieve wijken zijn de toekomst om gezondheid en welzijn vorm te geven. Wij ondersteunen inwonersinitiatieven die de leefbaarheid verbeteren. Bijvoorbeeld mensen die meer verbondenheid in hun wijk willen creëren, nieuwkomers helpen met integreren in de dorpsamenleving, mensen met een beperking en ouderen meer betrekken in de samenleving, een ontmoetingsplek voor jongeren van de grond willen krijgen. Zo uiteenlopend kunnen inwonerinitiatieven zijn. Als CDA zijn we blij dat we blijven inzetten op bijvoorbeeld de gebiedsregisseurs, op wijkontwikkeling en de buurtsportcoaches. We moeten als gemeente dicht bij onze inwoners blijven.

Een meer praktisch voorbeeld waarmee leefbaarheid in wijken en buurten wordt verbeterd is de tweede ontsluiting van Luchen; een veelgehoorde wens vanuit inwoners van de wijk. Op dit moment is nog geen krediet opgenomen in de begroting maar we zijn blij met het principiële besluit om deze ontsluiting te realiseren. Daarmee geven we ook gehoor aan onze inwoners.

Wat ons betreft mag er nog wat meer aandacht komen voor een aantal thema's. Denk hierbij bijvoorbeeld aan kwetsbare groepen; mensen die tussen wal en schip vallen; daar zijn helaas ook in Geldrop-Mierlo teveel voorbeelden van. Wat is ons beleid als gemeente?

Een ander onderwerp betreft buitensport en -speelvoorzieningen voor jong en oud. Daar hebben wij vorig jaar een voorstel op ingediend en zijn benieuwd naar de voortgang op dit thema.

Ook hebben we vorig jaar nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het creëren van draagvlak onder inwoners. Participatie en communicatie zijn daarbij sleutelwoorden. In dat kader vragen we vooral extra aandacht voor de plannen voor de pilot gasloos maken van de Coevering en Kerkakkers. Er is terecht veel onzekerheid bij direct betrokkenen als CDA vinden we dat we inwoners zo snel mogelijk duidelijkheid moeten geven over dit project. Want anders zal het draagvlak voor een dergelijk project zeker afnemen.

Thema 5: Dienstverlening

Eerdere jaren hebben we bij de behandeling van de Kadernota en de begroting opmerkingen gemaakt over signalen van inwoners, ondernemers, verenigingen en andere belanghebbenden die te maken hebben met de bereikbaarheid en betrouwbaarheid van de gemeente. We zijn positief over de wijze waarop we het afgelopen jaar zijn geïnformeerd over ontwikkelingen in de gemeentelijke organisatie en de manier waarop signalen vanuit de buitenwereld worden opgevolgd. We blijven erop hameren dat we zuinig moeten zijn op onze mensen in de gemeentelijke organisatie, dat is ons echte kapitaal. Omdat we zowel een organisatieverandering als een cultuurverandering doorvoeren blijft dit wat ons betreft een blijvend een aandachtspunt.

Voorzitter, wij hebben op dit moment nog geen concrete wijzigingsvoorstellen op de begroting in gedachten. We maken nog wel van de gelegenheid gebruik om te informeren naar de status rondom de plannen van de voormalige Johannesschool in Mierlo. Nog altijd zijn benieuwd naar concrete plannen, waarbij onze voorkeur absoluut (en die van inwoners) uitgaat naar het toevoegen van woningen op die locatie. Dit onderwerp raakt de begroting ook niet, maar wilden we niet onbesproken laten.

Voorzitter, we kijken uit naar de verdere behandeling van de begroting. Dank voor uw aandacht.

Namens het team van het CDA Geldrop-Mierlo,

Mark van Schaijk
Irene Neele-Janssen
Paul Font Freide
Irene van Hooff
Thijn Coolen
Petra de Ruiter

Financiële beschouwing MPB 2025-2028.

Voorzitter, ná de Algemene Beschouwingen in juni (De Kadernota) en op 10 september (beeldvormende ombuigingsopties) geven we nu een (derde) Financiële beschouwing op de Meerjarenprogrammabegroting 2025-2028.

Voorzitter, allereerst dank aan het college en onze ambtelijke medewerkers voor de inspanningen die zijn verricht om te komen tot de voorliggende MPB. Binnen onze fractie is het in zijn algemeenheid nog steeds zo dat de Gemeentelijke begroting een moeilijk te doorgronden en te begrijpen boekwerk is. De roep om een populaire versie wordt dan ook steeds groter. Wij denken dan ook dat hiervoor mogelijkheden bestaan omdat misschien wel 80 procent van de totale begroting door ons als raad toch niet beïnvloedbaar is.

Bij de Beschouwingen op 10 september hebben wij met name aandacht gevraagd voor het voorlopig niet afschaffen van de bladkorven en voor het verantwoord beteugelen van de kosten van het Sociaal Domein.

Wij zijn blij met de toezegging van het College dat de bladkorven in 2025 nog niet worden afgeschaft en dat er eerst een onderzoek komt naar alternatieve oplossingen.

Wij kunnen ons vinden in de alternatieven die door het college zijn voorgedragen zoals het bevriezen in 2025 van de gemakkelijksbelasting, de extra verhoging van de toeristenbelasting, en het beëindigen van de VNG International bijdrage van 40k.

Ook de aangekondigde maatregelen op het Sociaal Domein mogen rekenen op onze steun. Met deze maatregelen zijn we nog steeds in staat om hoogwaardige zorg te bieden en hoeven we niet te snijden in ons voorzieningenniveau. We hebben begrepen dat er nu ook op regionaal niveau overleg is tussen de wethouders SD, dat helpt ons wellicht ook om beter inzicht te verkrijgen en te ontdekken waar wij nu vooral in verschillen ten opzichte van andere gemeenten.

Voorzitter, zoals reeds aangegeven op 10 september kunnen wij ons vinden in het sluitend maken voor het boekjaar 2025 maar we mogen de ogen niet sluiten voor de jaren daarna. Alhoewel een aantal ombuigingsvoorstellen van structurele aard zijn, die dus ook door werken in de volgende jaren van de MPB, staan we ook voor de komende jaren nog steeds voor een stevige financiële uitdaging.

Voorzitter, de laatste jaren zijn wij als fractie regelmatig benaderd door bewoners van de Marktstraat in Mierlo. Zij noemen de straat onveilig in verband met te hoge snelheden, het parkeren op de straat en de slechte staat van deze weg. Wij hebben hierover Artikel 36 vragen gesteld en uit de beantwoording bleek dat de herinrichting van de Marktstraat zou worden opgenomen in de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027, inclusief het realiseren van een 30 kilometer straat. Dat is ook gebeurd en dit hebben we ook gecommuniceerd met de betreffende bewoners die daar uiteraard blij mee waren. Tot onze verbazing kwam deze niet meer voor in de huidige MPB. Op onze technische vraag hierover hebben we het antwoord gekregen dat dit in de komende meerjarenbegroting weer wordt opgenomen met een nog nader te bepalen uitvoeringsjaar. Voorzitter, we betreuren dit enorm. Dit geschuif is niet transparant en draagt ook niet bij aan een betrouwbare overheid. Wij verzoeken het college om te bezien of dit niet conform het oorspronkelijke plan uitgevoerd kan worden.

Tevens vragen wij uw aandacht voor de inrichting van de Broekstraat. Nu, tijdens de afsluiting van de brug op de Geldropseweg, is gebleken dat de Broekstraat zich niet leent voor een 60 KM weg. De weg is te smal en met name door het vele langzame verkeer bestaat een onveilige situatie. Wij vragen het college om te onderzoeken of de Broekstraat in de toekomst (na het sluiten van het Helmondse deel) ingericht kan worden als een fietsstraat en kan worden aangesloten op de bestaande fietsstraat naar Nuenen.

Voorzitter, wij hebben het memo over de belastingdruk doorgenomen en er staan een aantal (nieuwe) uitgangspunten over (her)verdeling van lasten in die , wat DPM betreft, de moeite waard zijn om over te discussiëren.

Wij denken dat nieuwe technieken voor afvalscheiding nog wel langere tijd nodig hebben om in te voeren en ook het kostenplaatje wat daarbij hoort. Over de haalbaarheid van de andere besparingsmogelijkheden op afval hebben wij aangegeven dat de inzameling van luiers bij kinderdagverblijven een relatief dure oplossing is. Hiermee is 90.000 euro aan kosten gemoeid zonder dat er daadwerkelijk wordt gerecycled. De vraag is of we dit moeten blijven financieren via de gemeente of dat dit aangemerkt kan worden als bedrijfsafval. We zijn dan ook blij met het antwoord van het College dat dit wordt onderzocht in samenwerking met Cure.

Op 10 september gaf de fractie van het CDA aan om komend jaar eens goed te kijken naar de lastenverdeling over de diverse doelgroepen binnen onze gemeente. Wij sluiten ons hier van harte bij aan.

DPM vindt het beter om nu geen wijzigingen in de lastenverdeling meer door te voeren voor 2025 omdat we daar als raad meer tijd voor nodig hebben. Wij nemen derhalve de memo voor kennisgeving aan.

Voorzitter, op basis van de actuele leerlingenprognoses wordt onzes inziens aangetoond dat zeker tot 2030 de school in Luchen erg vol zit. Wij zijn het met het college eens dat verlenging van de huidige noodlokalen voor de komende jaren gewenst is. Wij verzoeken het college om dit op korte termijn te onderzoeken en de raad op de hoogte te stellen van de mogelijkheden.

Voorzitter, zoals reeds aangegeven in de bespreking op 10 september is DPM géén voorstander van het invoeren van betaald parkeren in de Coevering en in Mierlo.

In onze ogen is hier geen noodzaak toe. Er is geen parkeerdruk, er is geen sprake van een verblijfsgebied zoals in Geldrop centrum maar van een winkelgebied en alle Distributie Planologische Onderzoeken tonen aan dat het gratis parkeren de kracht is van deze centra.

Voorzitter, alhoewel wij positief gestemd zijn over deze MPB, realiseren wij ons maar al te goed dat de komende jaren een zwaar beroep op ons allen gedaan wordt om alles in goede banen te leiden. DPM heeft er vertrouwen in dat we dit gezamenlijk met college en raad op een constructieve wijze vorm zullen gaan geven.

Ik dank u voor uw aandacht.

Geldrop Mierlo: Een sociale gemeente

Als Partij van de Arbeid Geldrop-Mierlo hebben we vaak gewaarschuwd om rekening te houden met het ravijnjaar. Daar is niet naar geluisterd. Dat het ravijn een jaar eerder lijkt te komen, heeft te maken dat de rijksoverheid een aantal bezuinigingen eerder heeft laten ingaan, zodat de diepte in 2026 iets minder is. Wij begrijpen dat veel gemeentes moeten bezuinigen, maar als gemeente Geldrop-Mierlo hadden we hier al veel eerder rekening mee moeten houden.

Met de regelmaat hoor ik raadsleden zeggen dat ze blij zijn dat we ondanks de bezuinigingen nog een sociale gemeente zijn. **Maar is dit wel zo?**

- ⇒ Alleenstaanden betalen de meeste afvalheffing, terwijl zij het minste afval produceren. **Is dit sociaal?**
- ⇒ Een kind dat zwemles wil nemen, maar haar ouders kunnen het niet betalen omdat ze iets meer verdienen dan 120% van het bijstandsniveau, daarom kan dit kind geen zwemles krijgen. **Is dit sociaal?** In Eindhoven geldt een inkomensgrens van 140% voor zwemles. Dat geld trouwens voor alle bijstand die Eindhoven via stichting leergeld verleend, dus ook school en sport bijdrage.
- ⇒ De gemeente Geldrop-Mierlo geeft bijzondere bijstand aan inkomens die beneden de 120% van het bijstandsniveau zitten. Onze omliggende gemeenten houden een ruimere norm aan. **Is dit sociaal?**
- ⇒ Vorige week was ik bij Bea, op de koffie. Een alleenwonende vrouw leeft al jaren alleen van haar AOW. Maar Bea redt het wel en heeft op haar energierekening na, niet zulke hoge woonlasten. Maar de aanslag gemeentelijke belastingen ligt haar elk jaar zwaar op de maag. Ik vertel haar, maar daar kan je toch kwijtschelding voor aanvragen? Samen vullen we de aanvraag in, maar bij de vraag over spaargeld, gaat het fout. Ze heeft € 4.800 op haar spaarrekening staan, teveel dus. Zegt ze zachtjes tegen mij “maar dat is voor mijn crematie”. **Is dit sociaal?**

Armoede komt in veel gezinnen voor, we hebben voldoende regelingen om de armoede te verzachten, maar de potjes blijven nog teveel gevuld. Komt het omdat ze onvoldoende bekend zijn? Of leggen we de drempels te hoog? En als je niet weet welke regelingen er zijn, dan zijn deze ook niet te vinden.

De Partij van de Arbeid Geldrop-Mierlo denkt nog altijd dat werken de beste uitweg is om uit de armoede te komen. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt moeten we meer begeleiden en stimuleren, dit kost geld, maar het zal zich snel terugverdienen. Daarom moet er haast worden gemaakt met het verbinden van de arbeidsmarktregio's Helmond-De Peel en Eindhoven. Hoeveel medewerkers, met een afstand tot de arbeidsmarkt, hebben we als gemeente zelf in dienst? En voldoet onze gemeente wel aan De quotumregeling, als het gaat om medewerkers met een arbeidsbeperking? graag een antwoord op deze vragen.

Blijft ondanks alle stimuleringen het inkomen nog te laag om een gezin van te onderhouden, wees dan creatief, ga uit van vertrouwen, en weet dat elke euro die we in een opgroeiend kind stoppen, zich later dubbel en dwars terugverdiend. **Dat is Sociaal.**

Onze gemeente vergrijst harder dan onze omliggende gemeenten, dat betekent dat we meer zorguitgaven zullen gaan krijgen. Hier anticipeert de gemeente nu al op. We bieden onze burgers hulp aan met cursussen, bijeenkomsten, het kort geleden opgezette vrijwilligers initiatief “het Geheugenhuis” is daar een mooi voorbeeld van **Dat is sociaal.** Maar geven we aan al deze initiatieven, vaak georganiseerd door vrijwilligers, voldoende middelen, geld en faciliteiten?

Ja, college, raadsleden u zult denken hij begint weer over mantelzorg. Waarderen we onze mantelzorgers wel voldoende.? Geldrop-Mierlo heeft geen echt mantelzorgbeleid. Volgens de gegevens van het CBS heeft Geldrop -Mierlo 11.921 mantelzorgers waarvan 1.953 personen fulltime mantelzorg verlenen van ‘s morgens vroeg tot ‘s avonds en ‘s nachts. Zelfs 1.085 mantelzorgers zijn zwaar overbelast. Deze mantelzorgers verlenen gezamenlijk meer dan 3,7 miljoen uren zorg. Als we al deze zorg uitbesteden aan professioneels dan praten we over een bedrag van meer dan deze hele begroting waar we nu over praten. Dat is reden dat Partij van de Arbeid Geldrop-Mierlo het zo vaak over mantelzorgers heeft.

Van de rijksoverheid krijgen we meer dan € 400.000 om deze mantelzorgers te ondersteunen en te waarderen, waar blijft dat geld? Vraag aan verantwoordelijk wethouder Zorg; heeft u dat wel eens gevraagd aan de wethouder van Financiën?

Wethouder van Financiën zei tegen het Eindhovens Dagblad dat Geldrop-Mierlo met wat minder jongeren in de opvangbegeleiding kon, zo zouden we meer kunnen bezuinigen. **Gelooft de wethouder dat nu echt zelf?**

College uw eigen adviesorgaan, de WMO Raad, maakt gehakt van deze begroting als het gaat om de bezuinigingen in het sociale domein. Deze gaan ten kosten van de kwaliteit, de preventie, de toegang tot de zorg, aldus uw eigen adviesraad. College luister eens wat meer naar deze adviezen. In de raadsbijeenkomst over de bezuinigingsombuigingen heeft de Partij van de Arbeid Geldrop-Mierlo al aangegeven niet te willen bezuinigen op het sociale domein.

Parkeertarieven centra Geldrop en Mierlo zijn niet eerlijk verdeeld. Als Partij van de Arbeid Geldrop-Mierlo hebben wij dit ook aangegeven bij de bezuinigingsvoorstellen, het principe van gelijke monniken, gelijke kappen. Maar als de coalitie wil dat alleen Geldrop verhoogd betaald parkeren heeft, moet de coalitie dit maar uitleggen aan de ondernemers in Geldrop.

De Partij van de Arbeid Geldrop-Mierlo maakt zich zorgen over de reorganisatie van de Dienst Dommelvallei en over de extra kosten die **niet** zijn ingeboekt. De beheersbaarheid van de kosten is niet terug te vinden.

De Partij van de Arbeid Geldrop-Mierlo staat achter de wijkprogramma's en vindt het een goed idee dat er een dependance van de Bib in de brede school Coevering komt.

De Partij van de Arbeid Geldrop-Mierlo is voorstander van de aanschaf van een veegmachine en bemensing vanuit Participatie. Maar dan wel een elektrische veegmachine dus geen diesel. Wij kondigen hierover een motie aan.

De Partij van de Arbeid Geldrop-Mierlo zou hier nu ook nog veel opmerkingen willen en kunnen maken over het uitstelgedrag van ons college, als het gaat om het temporiseren van onze klimaat-, milieu- en duurzaamheidsdoelen. Omdat ik, gezien mijn beschikbare tijd, moet afronden, laat ik deze onderwerpen over aan onze vrienden van GroenLinks. De Partij van de Arbeid Geldrop-Mierlo zal blij zijn met hun inbreng en zal deze dan ook steunen.

Tot slot.

Enkele maanden geleden stond ik hier en vroeg aan de coalitiepartijen of hun wethouder Financiën nog wel de juiste persoon was om ons uit de crisis te halen. De wethouder heeft in ieder geval een begroting gepresenteerd die door de Provincie goedgekeurd zal gaan worden, maar waarin de forse bezuinigingen op het Sociaal Domein zijn opgenomen. Maar is dat het juiste signaal?

Nu vraag ik alle raadsleden om eens goed te overwegen of we onze gemeente met moties en amendementen niet iets socialer kunnen maken.

De Partij van de Arbeid Geldrop-Mierlo stelt voor om twee begrotingen in te dienen. Een begroting zonder de baten en lasten van het Sociaal Domein en een begroting inclusief de baten en lasten van het Sociaal Domein. Twee begrotingen om inzichtelijk te maken waar de problemen zijn ontstaan (decentralisatie en te weinig middelen).

Paul Elsendoorn
Partij van de Arbeid

Dank U voorzitter,

Zoals net gezegd gaan wij op het gebied van groen wel een paar wijzigingen in de plannen voorstellen, maar eerst een paar algemene opmerkingen over de begroting die nu voorligt.

Vorig jaar was er op de website een mooi overzicht te zien van de verschillende programma's en de bijbehorende onderdelen uit de begroting, dit jaar is het slechts een groot taai document. Jammer dat niet ook de makkelijker toegankelijke versie gemaakt is dit jaar.

Verder wil ik het even hebben over een uitzonderlijk advies dat de VNG gegeven heeft waar nog weinig over gepraat is in deze raad. Maak de begroting niet sluitend! En geef hiermee een signaal af dat gemeentes voor een onmogelijke opgave gesteld worden. En misschien moeten we ook ophouden met de term ravijnjaar, en het *de valkuil* gaan noemen. Want een ravijn roept een beeld op van een natuurlijk fenomeen dat door onstuitbare geologische processen ontstaat, iets wat er nu eenmaal is en waar je als wandelaar die erop stuit niks aan kan doen. Maar de financiële zorgen waar wij nu in zitten zijn een voorspelbaar gevolg van doelbewuste Haagse keuzes! Taken overhevelen naar de gemeentes en tegelijkertijd de wensdroom uitspreken dat deze dezelfde taken kunnen doen met minder geld, of te wel gewoon bezuinigen. Ik zeg niet dat we moeten kiezen voor een niet sluitende begroting (zoals bijvoorbeeld Aalst-Waalre dat wel gedaan heeft) maar laten we ons er wel bewust van zijn van dat het ravijn dus eigenlijk een valkuil is en zoveel mogelijk het signaal blijven afgeven dat gemeentes deze valkuil worden ingeduwd door keuzes in de landelijke politiek.

En dan nu naar een aantal meer concrete zaken in de begroting waar wij ook van plan zijn amendementen op in te dienen. En ook hier is het van belang welke woorden gebruikt worden, ik zal het woord ombuiging verder ook niet noemen maar het hardere, en ook duidelijkere woord bezuiniging gebruiken.

Er wordt voorgesteld te bezuinigen door meer regie op indicaties binnen het sociaal domein en jeugdzorg te voeren. De opbrengst hiervan is niet echt groot en net als de WMO-adviesraad binnen onze gemeente hebben wij sterke twijfels of de gemeente dit fatsoenlijk kan uitvoeren, en of de korte termijn bezuiniging op wat langere termijn niet juist hogere kosten met zich meebrengt. Dus deze bezuiniging gaat wat ons betreft niet door.

Vervolgens een punt wat gaat over bestaanszekerheid, het temporiseren van investeringen in het kader van het programma duurzaamheid wat betreft biodiversiteit en klimaatadaptatie. En nu zullen veel van u denken dat dit toch een groen punt is. Klopt, dat is het, maar het is ook een punt wat raakt aan de bestaanszekerheid want degenen die de grootste prijs betalen zijn degenen die het nu ook al moeilijk hebben. Inwoners die weinig ruimte in de portemonnee hebben kunnen moeilijker hun huis aanpassen om beter om te kunnen gaan met steeds hetere dagen in de zomer, zij hebben de groene omgeving hierbij nodig. Zij hebben ook niet de mogelijkheid om hun woning beter te isoleren zodat de energiekosten in de winter binnen de perken blijven; in het recente verleden waren er al talloze voorbeelden die in de winter permanent onder dekens en in dikke truien moesten doorbrengen.

Ondersteun onze inwoners met isolatie en andere energiemaatregelen als ze dat nodig hebben. Of neem de afname van biodiversiteit die onze voedselvoorziening kwetsbaar maakt, en stijgende voedselprijzen worden het hardste gevoeld door degenen die het al krap hebben. Wederom dus weer een voorbeeld waar zorgen voor het milieu om ons heen ook betekent dat we zorgen voor mensen die al moeite hebben om rond te komen. Een gezonde groene omgeving zorgt voor gezondere inwoners, en ook over stijgende gezondheidskosten is de laatste jaren al genoeg in het nieuws geweest dat de link tussen groen en bestaanszekerheid duidelijk is. Kortom zien wij temporiserings op het groene gebied graag verdwijnen (mede omdat dit dus ook raakt aan de bestaanszekerheid)

Uiteraard moet een en ander ook betaald worden, en daar stellen wij voor het parkeerbeleid meer gelijk te trekken tussen Geldrop en Mierlo en ook betaald parkeren in Mierlo in te voeren. En weliswaar geen populaire om voor te stellen kan er wat ons betreft ook gekeken worden naar een verhoging van de OZB om onze ambities te verwezenlijken. Verder zijn wij hier zeer benieuwd naar wat andere partijen hier aan mogelijkheden zien.

Voor ons zijn er dus een paar duidelijke concrete punten waarop wij graag gaan amenderen en hopelijk kunnen wij hierin samen met andere partijen optrekken.

Tot zover onze beschouwing op de begroting 2025-2028

GroenLinks Geldrop-Mierlo

Voorzitter,

Deze algemene beschouwingen zien we als een vervolg op de raadsvergadering van 10-9-2024. Om eerlijk te zijn, onze fractie is teleurgesteld over de gang van zaken en de voorliggende stukken. Teleurgesteld omdat:

- De presentatie van de begroting 2025 op 9 oktober bevatte geen enkele financiële toelichting en is er ook geen toelichting gegeven op keuzes van het college op de financiële ombuigingsvoorstellen;
- De antwoorden op de technische vragen waren kwalitatief slecht, waardoor het college zich genoodzaakt voelde om daarna nog met een toelichting te komen;
- Er ligt nu een raadsvoorstel voor dat zeer gecompliceerd is en er opnieuw zaken gekoppeld worden die niets met de begroting 2025 te maken hebben, zoals de ingrijpende 8^e begrotingswijziging 2024 (ombuigingsvoorstellen) en de verordening waterberging.

Onze conclusie op de voorliggende stukken: chaotisch, niet consistent, dubbele teksten en soms tegengestelde teksten in de diverse begrotingsprogramma's.

D66 maakt zich grote zorgen of de raad met de huidige werkwijze zijn kaderstellende en controlerende taak nog wel goed kan uitoefenen. Gisteravond is dat al aan de orde geweest. Wij vragen ons serieus af of de ingeslagen weg wel de juiste is. De nota's over accommodaties en evenementen zijn zo algemeen van aard, dat je daar inhoudelijk nauwelijks mee oneens kunt zijn. Maar de daadwerkelijke keuzes met consequenties voor inwoners en instellingen komen pas in de volgende fase aan de orde, waar het college aan zet is voor de uitvoering. En juist die keuzes zijn voor ons als gemeenteraad belangrijk. Er is grote onduidelijkheid over de rol van de raad in die fase. Onze vraag aan met name de coalitie partijen: hoe kijken jullie hier tegen aan? En de vraag aan het college: wanneer komt er een evaluatie van deze werkwijze?

Financiën algemeen

D66 stelt zich op het standpunt dat noodzakelijke ombuigingen vooral moeten komen uit verlagen van de eigen kosten en niet door het verhogen van de lasten voor de inwoners. En hier vinden we de eerste tegenstrijdigheid in de begroting. Zie pag. 66 bij lokale heffingen: "uitgangspunt voor lastenstijging: De gemiddelde lasten voor de inwoner mogen niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie." De werkelijkheid is dat de OZB met meer dan 7% en de afvalstoffenheffing met 16,4% stijgt. En dan staat er op pag. 67 nog steeds dat we gekort worden op de algemene uitkering als we de OZB niet verhogen. Dit klopt niet, zoals de wethouder in de laatste commissie AZ heeft toegegeven.

Verder is D66 van mening dat het college moet stoppen met het opnemen van stelposten n.a.v. de mei of septembercirculaire. Het is aan de gemeenteraad om te besluiten of er stelposten worden opgenomen. De algemene uitkering is immers vrij besteedbaar. Zo zijn er in de memo over de algemene uitkering 2025 stelposten opgenomen tot een bedrag van ongeveer € 700.000. Een toelichting in de memo "We verwachten dat hier in 2025 kosten tegenover staan..." vinden wij onvoldoende motivering. We maken toch een begroting op basis van onze eigen plannen, de capaciteit die er is en de prioriteiten die we stellen. Dat is de essentie van onze gemeentelijke autonomie.

Belastingen

We kondigen alvast 2 amendementen aan:

- Afvalstoffenheffing: verlaging van het vastrecht vanwege schrappen wekelijks inzameling PMD in enkele wijken en het niet meer gratis inleveren van luiers; Zolang we DIFTAR hanteren, huldigen we het principe de vervuiler betaalt, en moeten we goed gedrag belonen.
- Parkeerbelasting: onder het motto gelijke monniken, gelijke kappen ook invoering betaald parkeren in Mierlo. We willen minder auto's in de centra van beide dorpen, omdat het beide centra volgens onze omgevingsvisie gezellige verblijfsgebieden moeten zijn. We willen geen auto's meer op Molenplein. Vanwege de parkeerdruk wordt dit nu wel toegestaan.

Woningbouw

Vorig jaar heeft de raad op initiatief van D66 en DGG unaniem een amendement aangenomen bij de behandeling van de strategie 2024-2027 en de kadernota. Er zou in januari 2024 een voorstel naar de raad komen om dit jaar 40 flexwoningen te bouwen. Hoe is de praktijk? Geen voorstel, geen plan. Geen flexwoningen. Sterker nog: in de nieuwe strategie en in de begroting 2025 komt het woord flexwonen zelfs niet voor. Waarom heeft dit niet de prioriteit die de raad expliciet heeft uitgesproken? En waarom is het programma Wonen, de basis voor onze plannen op woningbouwgebied, nog steeds niet aan de raad voorgelegd?

Duurzaamheid

Wat ons opviel: temporiseren op programma duurzaamheid. Dat temporiseren vinden we een goede keuze als het betekent dat er meer tempo komt. Maar niet vertragen, want van uitstel komt afstel. Verduurzaming is voor D66 een speerpunt van beleid. We kunnen niet instemmen met een voorstel om te bezuinigen zonder de consequenties te kennen.

Mobiliteit

We zien te weinig maatregelen om de fiets te promoten. Zo blijft het stallen van fietsen bij het station onveilig. Er worden nog steeds veel fietsen gestolen. Is het college bereid om hier maatregelen te nemen om diefstal van fietsen te voorkomen (bv. camera's plaatsen)?

Slot

Gelijk met de begroting 2025 liggen ook de ombuigingsvoorstellen voor 2024 voor. Dat had veel eerder gemoeten. We verzoeken het college om voor de raadsvergadering van 11 november hier een apart raadsvoorstel van te maken, zodat we er apart over kunnen discussiëren en een besluit nemen. We hebben veel problemen met bezuinigen op het programma duurzaamheid (€ 300K) en aframes preventie maatregelen jeugd. We zijn het ook niet eens met het toevoegen van € 420K aan de reserve pensioenvoorziening wethouders. Dit zou een structurele besparing opleveren van € 70K per jaar. Dat geld is dus op over 6 jaar. En dan? Of heeft het college informatie dat deze ex-wethouders en hun partners over 6 jaar zijn overleden? Kortom: gebruik geen incidenteel geld om structurele uitgaven te dekken.

Algemene politieke beschouwingen: Wij Zijn Geldrop-Mierlo | VVD

Eerst even voorstellen: een nieuwe politieke partij. Wij zijn: Wij Zijn Geldrop-Mierlo | VVD. Een nieuwe naam, een herkenbaar team en een vertrouwd geluid. Wij staan voor een liberaal en financieel degelijk beleid en op die manier hebben wij naar de begroting gekeken.

Wij vinden de begroting dit jaar lastig te doorgronden. Heel veel tekst maar weinig uitleg over financiële verschillen ten opzichte van vorig jaar. We zien een strategie die erg hoog over is en waar je het niet mee oneens kunt zijn, met veel open deuren en doelstellingen. Wat kan de gemeente verwachten dat het college heeft bereikt bij het einde van deze periode? We zijn inmiddels al over de helft. En zoveel doelstellingen; waar zijn de keuzes die gemaakt moeten worden om focus aan te brengen? Vragen waar wij geen antwoord op lezen.

Als we dan de begroting induiken, vallen ons een aantal dingen op. Ik benoem de belangrijkste:

- Gemiste kans door voorgestelde bezuinigingen niet in te voeren
- Lokale lastendruk: OZB en Afval
- Grondbeleid
- Parkeerbelasting
- Bestuurlijke planning en verantwoordelijkheid van de gemeenteraad

Daarnaast zullen wij bij de besluitvorming van de begroting in de raad komen met een motie om startersleningen af te schaffen vanwege het prijsopdrijvende effect. Die lichten we graag op 11 november nader toe.

1. Gemiste kans door voorgestelde bezuinigingen niet in te voeren: op 10 september hebben wij onze inbreng gegeven op de door het college voorgestelde bezuinigingen. We zien dat lang niet alle voorstellen zijn opgenomen in de begroting en dat vinden we een gemiste kans. Immers is de begroting inmiddels wel sluitend, maar op het moment dat er ook maar één tegenvaller op ons pad komt, kan dat beeld weer veranderen. Wij zien de bezuinigingen ook als een kans om efficiënter te werken en durven keuzes te maken. Ieder jaar zien we dat er voorgenomen beleid bij komt, en maar zelden gaan er ook weer dingen van het bordje af. Dat zien we ook terug aan de snel stijgende omvang van het ambtenarenapparaat.

Wat ons betreft voeren we de volgende bezuinigingen alsnog door:

- Verminderen aantal wethouders naar 4, aangezien het college zelf al voorstelt dit per 2026 in te kunnen voeren dus waarom niet per 2025.
- Vrij laten vallen van de reserve Toerisme en opheffen gesloten exploitatie: hierdoor kunnen deze baten direct ten goede komen aan voorzieningen waar zowel toeristen als inwoners direct van profiteren. Wij denken aan wegen, centrum, evenementen. We zullen hiervoor een amendement opstellen.

Komende raadsclus komen we met een initiatiefvoorstel om een pilot te starten voor toegang tot de jeugdzorg. We zijn ervan overtuigd dat dit naast betere zorg van dichtbij, ook een bezuiniging oplevert op de lange termijn.

2. De Lokale lastendruk stijgt (p.66). Met name doordat de OZB stijgt met 4,1% bovenop de inflatiecorrectie van 3,3% (p.66) en doordat het vastrecht afval stijgt met 16,4%. Wij vinden het een gemiste kans dat we de discussie niet beter hebben kunnen voeren over de verdeling van de lasten. Er wordt altijd maar te gemakkelijk naar OZB stijging gegrepen als middel om de begroting te dekken. Terwijl je daarmee de lasten ongelijk verdeelt over de samenleving en ook mensen raakt waarbij het vermogen vooral in stenen zit zoals bijv. ouderen. Ook zij krijgen dan te maken met een lastenverzwaring.

Wij zouden het eerlijker vinden om in plaats van de OZB te verhogen, te kijken hoe de begroting sluitend kan worden gemaakt op andere manieren. Als meer bezuinigingsvoorstellen waren doorgevoerd was een OZB stijging wellicht niet eens noodzakelijk. Maar, ik zal u ook geruststellen. Ondanks dat we het lastig vinden dat de OZB omhooggaat en dat het duidelijke verhaal hierover ontbreekt vanuit het college, begrijpen we dat er voorheen niet goed was begroot rondom de OZB. Vaak moest er worden bijgepast uit de algemene reserve omdat bezwaren werden gehonoreerd en nu wordt dat aan de voorkant ingecalculeerd. Omdat wij het belangrijk vinden dat de begroting sluitend is én dat we voorzienbaar begroten, zullen we hiermee instemmen. Met de uitdrukkelijke wens dat dit een eenmalige verhoging is en dat we voordat de begroting volgend jaar voor ons ligt nu eens goed het gesprek aangaan hoe de lasten gelijkmatiger kunnen worden verdeeld.

3. Grondbeleid (p. 110). We vinden het goed om te zien dat er voortgang wordt gemaakt met de Centrumimpuls en we zijn tevreden met de verbetering van de informatievoorziening afgelopen jaar. Ook vinden we het belangrijk dat we niet alleen in Geldrop Centrum bouwen. We zien in de begroting verschillende projecten terug in andere gebieden en hopen dat deze zich de komende jaren verder uitbreiden, omdat het aantal gerealiseerde projecten nog te klein is. Daarbij willen we inzetten op een mix van woningen, met speciale aandacht voor starters en senioren om doorstroming te bevorderen. We hebben al vaker gepleit voor een faciliterende rol als gemeente zodat particuliere initiatieven zoveel als mogelijk worden ondersteund.

Wat wij nog graag aan de begroting zouden toevoegen, is een oproep aan het college om minder sociale woningbouw in de gemeente toe te voegen om meer in de pas te gaan lopen met de regio. Meer sociale woningbouw en de bijbehorende instroom gaan ten koste van de aandacht en middelen die we graag bieden aan de huidige groep die ondersteuning nodig heeft.

4. De Parkeerbelasting vinden we een lastig punt. Vergeleken met andere gemeenten in de regio buiten de steden kennen we een laag tarief. Dat dit tarief nu omhooggaat na jaren stilstand zullen wij na lang wikken en wegen dan ook steunen. Wel vinden we het belangrijk dat de baten hiervan ook terugvloeien naar Geldrop Centrum in de vorm van verbetering, uitbreiding parkeergelegenheid en evenementen.
5. Ten slotte de Bestuurlijke planning (p. 20) en verantwoordelijkheid van de gemeenteraad. Ook afgelopen jaar hebben we geconstateerd dat de gemeenteraad vaak voor een voldongen feit wordt geplaatst. En misschien wel steeds vaker. Behandelingen komen als mosterd na de maaltijd of er wordt geen ruimte geboden voor discussie. De raad is ook geen eigenaar van haar

eigen planning terwijl ze dat wel zou moeten zijn. Initiatieven om de raad weer opnieuw in haar positie te zetten lijken in onze ogen telkens te mislukken. De bestuurlijke planning blijkt telkens leidend en de politieke wil om dit te veranderen niet in meerderheid aanwezig. Wij roepen onze collega's in de raad dan ook op om hier duidelijker stelling over in te nemen zodat we met elkaar deze praktijk kunnen wijzigen. De gemeenteraad dient in control te zijn waar het gaat om het vaststellen, controleren en budgetteren van beleid. Uiteindelijk willen we toch allemaal aan onze kiezers kunnen uitleggen welke besluiten worden genomen, waarom en op welk moment. Hopelijk kunnen we hier met elkaar komend jaar slagen maken zodat we kunnen constateren dat de situatie verbetert.

Raadsbijdrage Strategische Begroting 2025-2028 voor SAMEN

De meerjarenbegroting 2025-2028 van Geldrop-Mierlo komt op tafel in een periode waarin de gemeente voor aanzienlijke financiële uitdagingen staat. Als oppositiepartij SAMEN hebben wij de verantwoordelijkheid om kritisch te kijken naar de keuzes die in deze begroting worden gemaakt. Onze focus ligt daarbij op het beschermen van de belangen van de gewone man, kwetsbare groepen, betaalbare huisvesting en eerlijke toegang tot zorg. De huidige begroting mist op deze vlakken een structurele langetermijnvisie, en wij maken ons zorgen over de prioriteiten die het college stelt.

Op het gebied van woningbouw constateren wij dat betaalbare huisvesting voor onze inwoners een ondergeschikte rol blijft spelen. Recent onderzoek van het Kadaster toont aan dat slechts 20% van de woningen in Geldrop-Mierlo betaalbaar is voor mensen met een modaal inkomen. Dit is in strijd met de beloftes die tijdens de laatste verkiezingscampagne zijn gedaan om betaalbare woningen een prominente plaats te geven. Ondanks herhaaldelijke oproepen van SAMEN zien we geen concrete inzet om bij nieuwe bouwprojecten substantieel meer betaalbare woningen te realiseren. Wij vinden dat minimaal 30% van de woningen in elke nieuwbouwontwikkeling betaalbaar moet zijn voor modale inkomens, om onze dorpen inclusief en leefbaar te houden. Het woonwagenebeleid biedt een ander voorbeeld van deze gebrekkige prioriteitsstelling: ondanks het summiere behoefteonderzoek dat dit jaar is uitgevoerd, blijft het bij vage intenties zonder concrete stappen. In de plannen lijkt het er alweer op dat de termijn waarop stappen gezet worden ook echt niet overeenkomen met de termijn die de wethouder vorig jaar heeft toegezegd op ons amendement tijdens de begrotingsbehandeling vorig jaar. Wij dringen erop aan dat woonwagenebewoners en relevante organisaties direct worden betrokken in de besluitvorming om passende oplossingen te realiseren die aansluiten bij de werkelijke behoeften en dat er sneller stappen gezet gaan worden.

Binnen het sociaal domein zien we bezuinigingsvoorstellen die niet aansluiten bij het beoogde beleid. De geplande bezuinigingen op preventief jeugdbeleid en de vermindering van externe begeleidingsplekken voor jongeren zijn zorgwekkend. Het terugbrengen van het aantal begeleidingsplekken van negen naar vijf betekent dat minder jongeren de hulp krijgen die ze nodig hebben, juist op een moment waarin de behoefte aan begeleiding toeneemt. Deze maatregel, samen met het verlagen van het preventieve jeugdbeleid met €50.000, is niet alleen kortzichtig, maar werkt ook contraproductief. Het college spreekt in haar strategie over het belang van vroegsignalering, maar kiest hier juist voor besparingen die het tegenovergestelde bereiken. Wij pleiten daarom voor een overgangperiode waarin middelen worden vrijgemaakt om deze kwetsbare groepen tijdig en effectief te ondersteunen. Dit

voorkomt niet alleen dat problemen bij jongeren escaleren, maar zorgt ook voor beheersbare kosten op de lange termijn.

Een van de schrijnendste keuzes in deze begroting betreft de zorg voor kinderen die intramurale zorg nodig hebben. Volgens de voorstellen zouden zes van de huidige 21 kinderen in onze gemeente deze zorg niet langer kunnen ontvangen. Dit besluit druist volledig in tegen de zorgplicht van de gemeente voor haar meest kwetsbare inwoners. SAMEN vindt het onaanvaardbaar dat kinderen met zware zorgbehoeften simpelweg buiten de begroting worden gehouden of doorverwezen zouden moeten worden naar andere gemeenten. Mensen zijn geen cijfers, en bezuinigingen mogen nooit ten koste gaan van kinderen die afhankelijk zijn van zorg. Wij roepen op tot het terugdraaien van deze maatregel en een structurele herziening van het zorgbudget om te waarborgen dat niemand zonder noodzakelijke hulp komt te zitten.

Daarnaast baart de voorgenomen verhoging van de parkeertarieven in het centrum van Geldrop ons zorgen. De beoogde stijging is disproportioneel en zal bezoekers ontmoedigen, met negatieve gevolgen voor het lokale bedrijfsleven. De toenemende aanwezigheid van winkels zoals kappers in het centrum sluit niet aan bij onze visie op een levendig en gevarieerd winkelgebied. Wij willen een centrum waar bezoekers een breed en divers aanbod vinden, dat aantrekkelijk en uitnodigend is. SAMEN begrijpt dat betaald parkeren kan bijdragen aan het behoud van parkeerplaatsen voor bezoekers van het centrum, maar deze verhoging gaat veel te ver. Wij zullen daarom tijdens de begrotingsbehandeling een amendement indienen om deze onredelijke verhoging tegen te houden. Zo blijft het centrum goed bereikbaar en blijft het winkelen een aangename ervaring voor bezoekers.

Verder betreuren we dat het college voorstellen afwijst die naast kostenbesparingen ook bijdragen aan een hogere klanttevredenheid. Een voorbeeld hiervan is het niet zelf ophalen van bijzet- en afvalbakken, terwijl deze maatregel zowel kosten kan besparen als klachten van inwoners kan verminderen. De keuze om dit niet door te voeren is een gemiste kans op zowel financieel als kwalitatief vlak. SAMEN dringt erop aan dat alle besparingen ook worden getoetst op hun mogelijke impact op de kwaliteit van de dienstverlening en het verbeteren van de leefbaarheid in onze dorpen.

Op het gebied van bedrijfsvoering lijken veel voorstellen van het college vooral gericht op kortetermijnwinst zonder structurele impact. Zo wordt voorgesteld om jaarlijks €75.000 te besparen door een voorziening te creëren voor de pensioenen van wethouders en hiervoor reserves aan te spreken. Dit soort 'creatief boekhouden' geeft een vertekend beeld van de werkelijke financiële situatie en biedt geen duurzame oplossing voor de uitdagingen die onze gemeente te wachten staan. Wij roepen het college op om te kiezen voor structurele maatregelen en een meer integrale aanpak van de financiële situatie, zodat we als gemeente ook op lange termijn financieel gezond blijven.

De koers die SAMEN voorstelt, vraagt om een structurele aanpak gericht op de lange termijn. Betaalbare woningbouw, een verantwoord sociaal beleid en het behoud van toegankelijke voorzieningen zijn essentieel om de sociale cohesie in Geldrop-Mierlo te waarborgen. SAMEN dringt aan op herziening van de bezuinigingen in het sociaal domein, een realistische visie op parkeertarieven en duurzame keuzes in de bedrijfsvoering. Bij de raadsvergadering van 11 november zullen we amendementen indienen om deze belangrijke aanpassingen door te voeren. Alleen zo kunnen we zorgen voor een sociaal en inclusief Geldrop-Mierlo dat klaar is voor de toekomst.